

منشور اقلیت‌های ملی و بومی در اروپا

ترجمه از آلمانی: ناصر ایرانیپور

مقدمه

ما اقلیت‌های ملی و بومی / گروه‌های قومی در اروپا، اعضای «اتحادیه فدرالیستی ملیت‌های اروپا» و «سازمان جوانان ملیت‌های اروپا»، که این «منشور اقلیت‌های بومی و ملی در اروپا» را در سال ۲۰۰۶ به امضاء می‌رسانیم،

- با استناد به حقوق بشر و آزادی‌های پایه‌ای مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر سازمان ملل متحد (۱۹۴۸) و کنوانسیون حقوق بشر شورای اروپا (۱۹۵۳)؛
- با علم به اعلامیه سازمان ملل متحد در باره حقوق آحاد اقلیت‌های ملی یا قومی، دینی و زبانی (۱۹۹۲) و همچنین ماده ۲۷ میثاق حقوق شهروندی و سیاسی (۱۹۶۶)؛
- با آگاهی بر «توافقنامه کلی حمایت از اقلیت‌های ملی» (۱۹۹۵) و «منشور اروپا برای زبان‌های منطقه‌ای و اقلیتها» (۱۹۹۲)؛
- با شناخت منشور حقوق پایه‌ای اتحادیه اروپا و معیارهای کوپنهاگ برای عضویت در اتحادیه اروپا؛
- با علم به اسناد هلسینکی، پاریس و کوپنهاگ سازمان امنیت و همکاری اروپا؛
- با توجه به این واقعیت که حقوق اقلیتها بخشی از حقوق بشر می‌باشند و صیانت و حمایت از اقلیتها و همچنین رشد و اعتلای اقلیت‌های ملی و بومی / گروه‌های قومی یک سیاست فعال صلح بشمار می‌رود و شکوفایی اقتصادی و همچنین غنای فرهنگی و زبانی را به همراه دارد؛
- با توجه به تحول ژرف در بافت جمعیتی جوامع اروپا و تأثیرات آن بر اقلیت‌های بومی و ملی؛
- با در نظر داشت فقدان موازین تعهد آور بین‌المللی و
- با توجه به تهدیدات موجود از طریق آسیمیلایون (به تحلیل بردن و ذوب)، منزوی کردن و به حاشیه‌راندن اقلیت‌های ملی و از بین رفتن زبانها، ارزشها و فرهنگهای آنها

تعهد خود را

- به آزادی، دموکراسی و دولت قانونمدار؛
- به مدارا و احترام متقابل؛
- به حق تعیین سرنوشت انسانها و خلقها؛
- به اصل استقلال دولتی و یکپارچگی خاک کشور؛

■ به یک اروپای متکثر و همچنین

- به ارزشهای تخطی‌ناپذیر و میراث معنوی قاره‌مان، به ویژه به رعایت و رشد تنوع زبانی و فرهنگی؛
- به تلاش برای حمایت و رشد و اعتلای زبان، فرهنگ، هویت و ویژگی خلقها بعنوان ثروت بازنیافتنی اروپا؛
- به ایجاد فعالانه و سازنده یک جامعه مدنی اروپا با همراهی و مشارکت اقلیت‌های بومی و ملی / گروه‌های قومی

اعلام می‌داریم.

اهداف منشور

امضاکنندگان منشور حاضر در پیوند با کاتالوگ حقوق پایه‌ای «اتحادیه فدرالیستی ملیت‌های اروپا» مندرج در اعلامیه کوتبوس ۱۹۹۲ و طرح یک پروتکل الحاقی به کنوانسیون حقوق بشر اروپا که سال ۱۹۹۴ از سوی همین اتحادیه ارائه شد و همچنین اسناد مصوبه اتحادیه و «سازمان جوانان ملیت‌های اروپا» و با اشاره به گردهمایی پارلمانی شورای اروپا (پروتکل الحاقی به کنوانسیون حقوق بشر اروپا در سال ۱۹۹۳) و کمیسیون و نیز (کنوانسیون ویژه برای حمایت از اقلیتها در سال ۱۹۹۱) آمال و اهداف ذیل را دنبال می‌کنند:

- روشن کردن اهمیت سیاسی اقلیت‌های بومی و ملی برای توسعه جامعه مدنی اروپا؛
- نشان دادن بدهی و مسلم بودن اقلیت‌های بومی و ملی در اروپا؛
- خاطر نشان کردن ضرورت حفظ طبیعی دو یا چند زبانی و زبانهای مناطق و اقلیتها که غالباً در معرض مرگ قرار دارند - بعنوان ثروت طبیعی اروپا و همچنین بعنوان فاکتور و عامل شناسایی هویت فرهنگی و منطقه‌ای در اروپا - از طریق اعطای شرایط پایه‌ای لازم و رشد و تکامل آنها؛
- مدلل ساختن مکرر ضرورت حمایت همه‌جانبه از اقلیتها و رشد فعال آنها بعنوان ضامن حفظ ثبات، صلح و تنوع در اروپا؛
- مورد تأکید قرار دادن ضرورت عمل برای تکامل بی‌درپی [مکانیسمها و موازین] حمایت از اقلیت‌های اروپا،

Federal Union of European Nationalities
Union Fédéraliste des Communautés Ethniques Européennes
Föderalistische Union Europäischer Volksgruppen
Федералистский Союз Европейских Национальных Меньшинств

Youth of European Nationalities
La Jeunesse des Communautés Ethniques Européennes
Jugend Europäischer Volksgruppen
Молодёжь Народностей Европы

امضاکنندگان منشور حاضر به تعریفی که اعلامیه «اتحادیه فدرالیستی ملیتهای اروپا» در سال ۱۹۹۴ ارائه نموده است، استناد می کنند و آنرا اینجا به شکل زیر نقل می نمایند.

اجتماعی اقلیت بومی، ملی یا گروه قومی نامیده می شود که

۱. در خاک یک کشور بصورت متمرکز و یا پراکنده سکونت داشته باشد؛

۲. از لحاظ کمی کوچکتر از مابقی جمعیت آن کشور باشد؛

۳. آحاد آن شهروندان آن کشور باشند؛

۴. آحاد آن از نسلها پیش و بطور مستمر در منطقه مورد نظر سکونت گزیده باشند؛

۵. به سبب مشخصات قومی، زبانی و فرهنگی شان متفاوت از شهروندان دیگر این کشور بوده و متمایل باشند این ویژگی را حفظ کنند.

اصول بنیادی

ما اقلیتهای بومی، ملی/گروههای قومی

■ تصریح می کنیم که حقوق اقلیتها بخشی از حقوق بشر می باشند؛

■ ضامن تنوع زبانی و فرهنگی می باشیم و یک فاکتور با اهمیت سیاسی و اقتصادی و منطقه ای و روشنفکری در اروپا به شمار می آیم؛

■ خود را چون میانجی و شفیع بین فرهنگها، بعنوان ضامن تنوع اروپایی می بینیم و مایلیم بعنوان غنای اروپا، آنطور که واقعیتهای عینی نیز حکایت از آن دارند، به رسمیت شناخته شویم و سهم و نقش خود را در راستای توسعه و تکامل یک جامعه مدنی در اروپا ایفا کنیم؛

■ به حق برخورداری از حمایت در مقابل تهدیدات، حق حفظ هویت ویژه خود، به حق صیانت برای حفظ موجودیت خویش و همچنین در مقابل آسیمیلاسیون (حل در فرهنگ حاکم) ارجاع و استناد می کنیم؛

■ به اصل عدم تبعیض و به ضرورت تعامل برابر ارجاع می دهیم؛

■ بر ضرورت رشد و حمایت تعدیل کننده برای بوجود آوردن برابری واقعی فرصتها تأکید می ورزیم؛. این اصل

با توجه به اینکه با «توافقنامه کلی برای صیانت از اقلیتهای ملی» و «منشور اروپا برای زبانهای منطقه ای و اقلیتها» حمایت مستمر و پیگیر از اقلیتهای اروپا بطور کامل تأمین نمی گردد؛

■ مطالبه مؤکد آغاز بحثی سیاسی در عرصه منطقه ای، ملی و اروپایی با مشارکت اقلیتهای بومی و ملی.

دادهها

اقلیتهای بومی و ملی/گروههای قومی یک فاکتور مهم سیاسی، فرهنگی، زبانی، اقتصادی، منطقه ای و روشنفکری در اروپا می باشند: در ۴۵ کشور قاره اروپا ۳۰۰ اقلیت ملی با جمعیتی حدود ۱۰۰ میلیون نفر وجود دارند. و این یعنی اینکه از هر هفت نفر اروپایی یک نفر خود را جزو یک اقلیت بومی یا ملی می داند. قریب ۹۰ زبان در اروپا وجود دارند که از میان آنها ۳۷ زبان به عنوان زبانهای ملی به رسمیت شناخته شده اند، ۵۳ زبان هم جزو زبانهای به اصطلاح بدون دولت/کشور، زبانهای منطقه ای و اقلیتها هستند.

بدیهیات

آن دسته از اقلیتهای ملی/گروههای قومی که به سبب پیامدهای تاریخ اروپا، مرزکشیها و حوادث تاریخی دیگر بوجود آمده اند و همچنین آن دسته از خلقهای اروپا که هرگز یک دولت خودی بوجود نیاورده اند و در قلمرو یک کشور بعنوان اقلیت زندگی می کنند جزو اقلیتهای بومی و ملی/گروههای قومی محسوب می شوند.

تعریف

دهه هاست که در سیاست و علم در مورد یک تعریف قطعی برای اقلیتهای بومی و ملی در اروپا بحث می شود، اما تاکنون توافقی از این نظر بوجود نیامده است. اما یک همچون توافقی مهم است، چون تنها یک گروه تعریف شده می تواند حقوق گروهی خود را مطالبه کند.

خواسته‌های سیاسی / توصیه‌های عملی

امضاکنندگان این منشور بر مطالبات سیاسی ضرور ذیل که هم خطاب به سازمانهای بین‌المللی و هم به تک تک کشورها فرموله شده است، تأکید می‌ورزند:

- صیانت و حمایت تعهدآور از اقلیتها در قوانین بین‌المللی و درج آن در اسناد مربوط به حقوق بشر؛
- مشارکت برابر در دیالوگ سیاسی و مشارکت سازنده در تحول اجتماعی؛
- به رسمیت شناسی و تقویت سازمانهای جامعه مدنی متعلق به اقلیتهای بومی و ملی/گروههای قومی در اروپا و همچنین بهبود شرایط کار سازمانهای غیردولتی‌ای که اقلیتهای بومی و ملی/گروههای قومی را نمایندگی می‌کنند، به ویژه «اتحادیه فدرالیستی ملیتهای اروپا» و «سازمان جوانان ملیتها»؛
- همکاری منطقی سازمانهای بین‌المللی، به ویژه اتحادیه اروپا، شورای اروپا، سازمان امنیت و همکاری اروپا و سازمان ملل متحد در بخش حمایت و رشد اقلیتها. امضاکنندگان منشور حاضر در عین حال این سازمانها را از بوجود آوردن ساختارهای موازی و رقیب برحذر می‌دارند؛
- تهیه طرحی شامل نرمها و استانداردهایی در مورد اشتراکات و تفاوتها بین اقلیتهای ملی، بومی و گروههای بوجود آمده از مهاجرین و پناهندگان.

امضاکنندگان این منشور از **اتحادیه اروپا** خواستار این هستند که

- شعار محوری اتحادیه مبنی بر «وحدت در ضمن تنوع» عملی و اجرا گردد - اما این کار نباید صرفاً محدود به فرهنگها و زبانهای ملی کشورهای عضو باشد، بلکه باید به همه فرهنگها و زبانهای اروپا بسط داده شود؛
- مذاکرات در ارتباط با چگونگی قرارداد قانون اساسی اروپا و یا برای تصویب حقوق پایه‌ای مندرج در فصل دوم این قانون اساسی مجدداً از سر گرفته شود؛
- عدم رعایت استانداردهای مربوط به حمایت و رشد اقلیتها که در «معیارهای کوبنهاگ» معین گردیده‌اند، همچنان بعنوان دلیلی برای اخراج از اتحادیه اروپا پابرجا بماند. در این ارتباط بر بهبود «سیستم نظارتی» پافشاری می‌کنیم و به تجارب و صلاحیتهای شورای اروپا ارجاع می‌دهیم؛
- به «استانداردهای دوگانه [حمایت از] اقلیتها» پایان داده شود که بر طبق آنها اعضای جدید اتحادیه فراخوانده می‌شوند، موازین مؤثر برای حمایت از اقلیتها را تدوین و به اجرا رسانند، در حالیکه بسیاری از «کشورهای قدیمی»

«تبعیض مثبت» تبیینی با اصل حقوق بین‌الملل برابری فرصتها و یا پرهیز از تبعیض ندارد، بلکه پاسخ درخوری است به نیاز اقلیتهای بومی و ملی برای برخورداری از حمایت و رشد ویژه؛

- بر اجرای این اصل که بر طبق آن اعلام و ذکر تعلق به یک اقلیت، آزاد باشد و بررسی اداری آن مجاز نباشد، تأکید می‌ورزیم؛
- مطالبه خود برای برخورداری از حقوق جمعی و گروهی خود را تکرار می‌کنیم و به حق تعیین سرنوشت خلقها استناد می‌کنیم؛
- خواهان حق برخورداری از خودمختاری فرهنگی و اشکال مناسب خودمدیری هستیم؛
- جانبدار دخالت دادن نسل در حال بلوغ چون ضامنی برای ادامه رشد اقلیتهای بومی و ملی و حمایت مستمر و پیگیر از نسل جوان هستیم؛
- برای اجرای به‌روز حقوق پایه‌ای مصرح در منشور حمایت از اقلیتها تلاش می‌کنیم.

حقوق پایه‌ای

صیانت از اقلیتها بعنوان بخشی از حقوق بشر حقوق پایه‌ای ذیل را برای اقلیتهای بومی و ملی/گروههای قومی تأمین و تضمین می‌نماید:

۱. حق [آزادی] زبان/حق استفاده از زبان مادری در مراوده با ادارات و در دادگاهها؛
۲. حق آموزش/حق داشتن مدارس و حق آموزش به زبان مادری؛
۳. حق [آزادی] فرهنگی؛
۴. حق [آزادی] دینی و مذهبی؛
۵. حق برخورداری از سازمانها [و احزاب] خودی؛
۶. حق [آزادی] برقراری ارتباط بلامانع فرامرزی؛
۷. حق [آزادی] برخورداری از اطلاعات و رسانه‌های همگانی خودی؛
۸. حق برخورداری از نمایندگی در ادارات دولتی؛
۹. حق برخورداری از اشکال مناسب خودمدیری و خودمختاری فرهنگی؛
۱۰. حق برخورداری از نمایندگی سیاسی و برابری سیاسی؛
۱۱. حق نامگذاری به شیوه گفتاری و نوشتاری خودی؛
۱۲. حق استفاده از زبان خودی برای نامگذاری اماکن سنتی، گذرگاهها و خیابانها و همچنین تابلوهای توپولوژیک (راهنمایی، جای‌شناسی)؛
۱۳. حق حفظ و حمایت از مناطق مسکونی بومی.

به تصویب پارلمانهای ملی خود برسانند و به قوانین لازم‌الاجرای داخلی تبدیل کنند؛

- موازین مندرج در اسناد فوق‌الذکر منطبق بر زمان و بطور کامل اجرا گردند؛
- کشورهایی که به تازگی به عضویت اتحادیه اروپا درآمده‌اند، قوانین جدیدی را در حمایت از اقلیتها به تصویب رسانده‌اند که باید پیگیرانه به اجرا درآیند و این امر برای «کشورهای قدیمی» عضو این اتحادیه نیز صدق کند؛
- استانداردهای به دست آمده در حوزه حمایت از اقلیت‌های ملی در گفتگوی تنگاتنگ با خود اقلیتها و سازمانهای مدافع مصالح آنها حفظ و گسترش یابد.

امضاکنندگان منشور حاضر و همچنین هر دو جبهه ائتلافی و متحدکننده آنها، یعنی «اتحادیه فدرالیستی ملیتهای اروپا» و «سازمان جوانان ملیتهای اروپا» خود را به

- پذیرش و رعایت مبانی این منشور،
 - تأمین و تضمین تنوع زبانی و فرهنگی در اروپا و رشد مناطق اروپا و
 - همچنین شرکت فعال در ایجاد یک جامعه مدنی اروپایی و یک اجتماع اروپایی که بر اساس ارزشهای تخطی‌ناپذیر و میراث معنوی، به ویژه تنوع زبانی و فرهنگی، بناشده باشد،
- متعهد می‌دانند.

باوتسن (آلمان فدرال)، مه ۲۰۰۶

این سند در تاریخ ۲۵ مه ۲۰۰۶ در گردهمایی نمایندگان «اتحادیه فدرالیستی ملیتهای اروپا» به تصویب رسید

عنوان انگلیسی سند:

Charter for the autochthonous, national minorities in Europe

منبع: www.yeni.org www.fuen.org

تاریخ ترجمه: ۱ مرداد ۱۳۸۵

عضو این اتحادیه آن را خود به اجرا نرسانده و برخی حتی وجود اقلیتها را در خاک کشور خود انکار می‌کنند [مانند فرانسه - مترجم]؛

- حمایت از اقلیتها در سیستم نظارتی حقوق بشر اتحادیه اروپا گنجانده شود و بدین ترتیب استانداردهایی برای حفظ و صیانت از اقلیتها بوجود آورده شوند؛
- اقلیت‌های بومی و ملی در تمام پروژه‌ها، برنامه‌های حمایتی و کارهای پیش‌رو مشارکت داده شوند - به ویژه در بخش رشد و توسعه چندزبانی و زبان‌آموزی و همچنین در امر رشد و توسعه مناطق آنها؛
- به کنوانسیون اروپا برای حقوق بشر ملحق شود.

امضاکنندگان این منشور از **شورای اروپا** خواستار این هستند که

- مکانیسمهای تاکنون بسیار نوآورانه خود را از طریق یک سمتگیری نو استراتژیکی در حوزه حمایت از اقلیتها و همچنین از طریق تدوین طرحی روشن که آماج حفظ تنوع زبانها و فرهنگها را دنبال کند، گسترش دهد؛
- طرحی که مشارکت نمایندگان گروههای مستقیماً ذیربط و به شیوه اصول جامعه مدنی سازماندهی شده را در پروسه شکل‌گیری اراده و تصمیم‌گیری شورای اروپا میسر می‌سازد، را تدوین و اجرا نماید؛
- مکانیسمهای حمایت از اقلیتها به طور منطقی توسعه و تکامل داده شوند، روندی که با منشور اروپا برای زبانهای منطقه‌ای و اقلیتها و همچنین تفاهم‌نامه کلی برای حمایت از اقلیت‌های ملی پایان نیافته است؛
- مکانیسمهای کنترلی که کارکرد مثبت دارند در چهارچوب اسناد موجود تکامل داده شوند. در این کار باید اقلیت‌های بومی، ملی و سازمانهایی که منافع و مصالح آنها را دنبال می‌کنند، همواره دخالت و مشارکت داده شوند؛
- با عنایت به طرح پروتکل الحاقی به کنوانسیون حقوق بشر اروپا از طریق گردهمایی پارلمانی شورای اروپا و همچنین با پیشنهاد برای کمیسیون ویژه برای صیانت از اقلیتها از طریق کمیسیون و نیز شورای اروپا - رشد و گسترش مشخص صیانت از اقلیتها پیگیرانه دنبال شود. محور این تلاشها باید ایجاد یک نظام حمایتی از اقلیتها با حق شکایت برای کسب حقوق گروهی باشد.

امضاکنندگان این منشور از **دولتهای اروپا** خواستار این هستند که

- همه اقلیت‌های بومی و ملی/گروههای قومی ساکن خاک کشور خود را به رسمیت بشناسند؛
- اسناد اروپا چون «توافقنامه کلی برای حمایت از اقلیت‌های ملی» و «منشور اروپا برای زبانهای منطقه‌ای و اقلیتها» را